

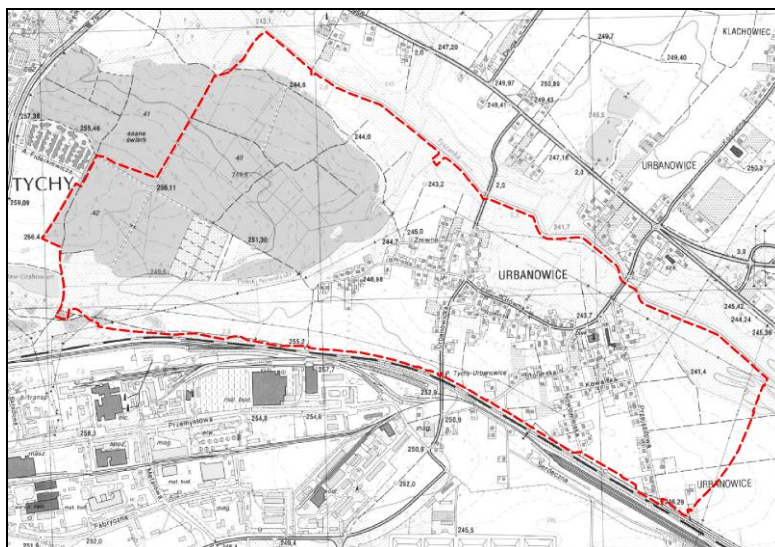
Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU W REJONIE: UL. SERDECZNEJ, POTOKU TYSKIEGO, POTOKU NOWOTYSKIEGO I LINII KOLEJOWEJ W TYCHACH

Zleceniodawca: Urząd Miasta Tychy
Aleja Niepodległości 49
43-110 Tychy

Autor: mgr Tomasz Miłowski
mgr Piotr Wojtas

Data wykonania: grudzień 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	8
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	8
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	8
2.4 WODY PODZIEMNE	9
2.5 KLIMAT	10
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	10
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	11
2.6.2 GLEBY	12
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	13
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	13
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	14
2.10 KRAJOBRAZ	14
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	15
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	16
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE.....	17
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	17
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	18
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	18
5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	18
5.4.2 WPŁYW NA GLEBY	18
5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	18
5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	19
5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	20

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	20
5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	20
5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	20
5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	20
5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	21
5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	22
5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI	22
5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	22
5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	23
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	23
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	23
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	24
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	24
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	25
11. LITERATURA	28
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	28

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla terenu położonego na zachód od ul. Serdecznej w Urbanowicach. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Tychach.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu, spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy, uchwalone Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. ze zm.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o. o., październik 2010 r.

Na analizowanym terenie brak jest obowiązującego mpzp.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w październiku 2016 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągnęte również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto obszar o powierzchni ok. 193 ha położony w dzielnicy Urbanowice, między nowo wybudowaną ul. Serdeczną na wschodzie, Potokiem Tyskim na północy, linią kolejową na południu i terenem leśnym na zachodzie, gdzie granica planu dochodzi do osiedla przy ul. Fiderkiewicza i biegnie między oddziałami leśnymi Nr 41 i 42 oraz 41 i 40. Obecnie na tym terenie nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowodowane jest potrzebą uporządkowania terenu ze względu na istniejącą od lat zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową oraz usługową z licznymi lukami budowlanymi, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy (Uchwała Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. z późn. zm.) oraz wnioskami właścicieli nieruchomości. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MU – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- U – teren zabudowy usługowej;
- US – teren sportu i rekreacji;

- RM – teren zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
- R – teren rolnicze;
- Z – teren zieleni;
- ZD – teren ogrodów działkowych;
- ZL – teren lasów;
- E1 – teren infrastruktury technicznej w zakresie elektroenergetyki;
- KDL – teren komunikacji – droga publiczna klasy lokalnej;
- KDD – teren komunikacji – droga publiczna klasy dojazdowej;
- KDW – teren komunikacji – droga wewnętrzna;
- KDX – tereny komunikacji – ciągi piesze lub pieszo-jezdne.

Obecnie na tym obszarze istnieje już w/w użytkowanie terenu, planowane jest natomiast z jednej strony uzupełnienie luk budowlanych, z drugiej zaś ograniczenie niekontrolowanego rozwoju zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej poprzez jednoznaczne wyznaczenie nowych terenów, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych i dostępu do istniejącej infrastruktury. Na obszarze objętym planem nie występują uwarunkowania środowiska, które miałyby istotny wpływ na proponowane ustalenia, za wyjątkiem doliny Potoku Tyskiego i Nowotyskiego które są pozostawione jako wolne od zabudowy oraz lasu w zachodniej części analizowanego obszaru, gdzie nie planuje się wycinki czy zmiany granicy leśnej. Nie występują tu obszary i tereny górnicze, formy ochrony przyrody, zjawiska powodziowe i osuwiskowe, zabytki rejestrowe. Analizowany teren nie był również proponowany do objęcia ochroną ze względu na wartości przyrodnicze.

Projektowany plan nie będzie miał większego wpływu na środowisko, gdyż zachowane zostaną jego najistotniejsze elementy w istniejącym zagospodarowaniu, a więc wspomniane doliny cieków wolne od zabudowy i lasy o funkcji ochronnej. Zwiększenie udziału zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej będzie miało miejsce w sąsiedztwie istniejących obszarów o takim samym zagospodarowaniu i bez zaburzenia ciągłości lokalnych ekosystemów otwartych – łąkowych. Na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie brak jest szczególnych wartości przyrodniczych, które mogłyby być narażone na ewentualne zniszczenie lub pogorszenie stanu. Lokalizacja funkcji mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych stanowi kontynuację istniejącego zagospodarowania. Zapisy planu wprowadzają także konkretne zapisy porządkujące ład przestrzenny w odniesieniu do bryły budynków, kształtu i pokrycia dachów, kolorystyki tynków, rodzaju ogrodzeń, obiektów tymczasowych, lokowania tablic reklamowych, itp. Jest to istotne, gdyż w Studium uwarunkowań wskazuje się na niskie odczucie ład przestrzenny, m.in. na terenie Urbanowic. Należy zwrócić uwagę, że analizowany teren znajduje się w sąsiedztwie dużych ciągów komunikacyjnych drogowych i kolejowych oraz zakładów Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na południu. W nieco dalszym sąsiedztwie na wschodzie znajdują się zakłady Fiata.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty został obszar położony we wschodniej części miasta Tychy, w dzielnicy Urbanowice. Obejmuje on tereny położone między nowo wybudowaną ul. Serdeczną na wschodzie, linią kolejową nr 179 relacji Tychy – Mysłowice Kosztowy na południu, korytem Potoku Tyskiego na północy i lasem na zachodzie. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 193 ha. Lokalizację terenu pokazano na załączniku mapowym.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany teren znajduje się w prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51), w podprowincji Podkarpacie Północne (512), w makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), w mezoregionie Równina Pszczyńska (512.21).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Tychy głęboko pod utworami trzeciorzędowymi występują węglonośne utwory karbonu, reprezentowane przez górnokarbońskie zlepieńce, piaskowce, mułowce i węgiel kamienny warstw łaziskich oraz iłowce, mułowce i węgiel kamienny warstw załęskich i orzeskich (seria mułowcowa). Na utworach karbońskich zalegają trzeciorzędowe utwory starszego miocenu Nb tworzone przez ility, mułki, piaski i piaskowce (warstwy skawińskie, wielickie i grabowieckie).² Osady karbońskie przebijają się przez nadległe osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe na południe od analizowanego terenu, nie tworząc jednak wyniesień. Osady trzeciorzędowe nie odsłaniają się natomiast nigdzie na analizowanym terenie lub w jego sąsiedztwie.

Na powierzchni terenu zalegają utwory wieku czwartorzędowego: plejstoceny – związane z okresem zlodowaceń i współczesne – holoceny. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Oświęcim³ w zachodniej i południowo-zachodniej części w podłożu występują piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe oraz fragmentarycznie gliny zwałowe z okresu zlodowacenia południowopolskiego. W środkowej, południowej i południowo-wschodniej części terenu w podłożu zalegają mady, piaski i żwiry tarasów akumulacyjnych z okresu ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. W dolinach Potoku Tyskiego i Nowotyskiego występują osady rzeczne deponowane w okresie holocenu, a więc po zakończeniu ostatniego zlodowacenia.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Sieć hydrograficzna na analizowanym terenie jest reprezentowana przez Potok Tyski stanowiący północną granicę przedmiotu opracowania oraz jego prawobrzeżny dopływ Potok Nowotyski. Oba potoki biorą początek poza obszarem: pierwszy na wschodnich obrzeżach Mikołowa, drugi tuż za granicą analizowanego terenu, jako ciek odwadniający Staw Grabowiec. Oprócz tego sieć hydrograficzną uzupełniają liczne rowy melioracyjne odwadniające zarówno doliny obu w/w potoków, jak i teren leśny na zachodzie obszaru.

---

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

² Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

³ Biernat S., Kryszowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.;

Na wspomnianym terenie leśnym, na jego wschodnich obrzeżach znajduje się niewielki śródleśny zbiornik wodny odwadniany przez jeden z rowów melioracyjnych do Potoku Tyskiego.

Potok Tyski został zaklasyfikowany jako jednolita część wód powierzchniowych PLRW20006211869 - Potok Tyski. Cały analizowany teren ten znajduje się w zlewni tego JCWP.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁴ analizowany teren wchodzi w skład górnośląskiego regionu hydrogeologicznego XVI, podregion łaziski XVI 3, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach karbonu górnego, podrzędnie może występować w utworach czwartorzędowych, ale jest on ogólnie słabo wodonośny i bardzo podatny na zanieczyszczenia powierzchniowe, nie ma charakteru użytkowego, stąd też nie scharakteryzowano go poniżej.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Oświęcim⁵ na analizowanym terenie głównym użytkowym piętrzem wodonośnym są utwory karbońskie.

Karbońskie piętro wodonośne budują przepuszczalne piaskowce, piaskowce zlepieńcowate lub zlepieńce warstw łaziskich, rozdzielone na kilka poziomów nieprzepuszczalnymi wkładkami i warstwami iłowców. Skąły tego piętra są kolektorem znacznej ilości wód, choć skomplikowana tektonika i rozdzielenie poziomów wodonośnych powoduje, że wydajności pojedynczych otworów studziennych są mocno zróżnicowane. Poziomy wodonośne zasilane są z powierzchni – na wychodniach warstw łaziskich, lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędu, a lokalnie również triasu. Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim wydziela na tym terenie jednostkę hydrogeologiczną **3cC3II**. Parametry tej jednostki podano w Tabeli 1, poniżej. Wodonośność potencjalnej studni wierconej wynosi <math><10\text{ m}^3/\text{h}</math>. Jakość wód jest średnia (klasa II), wymagają one uzdatnienia. Stopień zagrożenia tych wód jest:

- **bardzo niski** w części wschodniej (mniej więcej na wschód od linii ulic: Stolarskiej i Główniej) i fragmentarycznie północnej w dolinie potoku Tyskiego, gdzie izolacja jest dobra, za co odpowiada nieprzepuszczalna warstwa mioceńskich iłów oddzielająca wodonośne warstwy karbońskie od powierzchni,
- **średni** w pozostałej, większej części analizowanego terenu, gdzie izolacja jest słaba lub/i z ogniskami zanieczyszczeń, co wynika z nieciągłości warstwy iłów trzeciorzędowych oraz płytko zalegającymi osadami karbońskimi (ich wychodnie znajdują się tuż za południowymi granicami obszaru).

Tabela 1. Główne parametry jednostki hydrogeologicznej

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
3cC3II	C	>40	Śr. 84	2,1	180	415	159

⁴ Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

⁵ Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) na analizowanych terenach nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. Również w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) nie pojawia się informacja o występowaniu GZWP na analizowanym terenie.

Analizowany teren znajduje się w jednolitej części wód podziemnych nr 141.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie występują ujęcia wód podziemnych lub powierzchniowych, nie występują również ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT⁶

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, obszar opracowania należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Tychy znajdują się na południowym skraju tej dzielnicy. Na warunki klimatyczne na tym terenie znaczny już wpływ wywiera bliskość Bramy Morawskiej i Beskidów. Ogólnie klimat jest tu nieco cieplejszy i bardziej wilgotny niż przeciętnie w obrębie całej dzielnicy klimatycznej.

W zakresie większości charakterystyk meteorologicznych, dla obszaru miasta, za najbardziej reprezentatywne uznano dane pochodzące ze stacji meteorologicznej w Katowicach - Muchowcu:

- średnia roczna temperatura powietrza: 7,9°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca (lipiec): 17,3°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najchłodniejszego miesiąca (styczeń): -2,3°C,
- najwyższa maksymalna temperatura powietrza (29.08.1992): 36,0°C,
- najniższa minimalna temperatura powietrza (08.01.1987): -27,4°C,
- średnie roczne sumy opadów atmosferycznych: 724 mm, w półroczu ciepłym (maj-październik) - 458 mm,
- maksymalny zanotowany opad dobowy (21.04.1972): 82 mm,
- średnia liczba dni z mgłą w roku: 55 dni,
- średni czas zalegania pokrywy śnieżnej: 60 dni w roku,
- przeważające wiatry: ok. 50% wiatrów z sektora zachodniego,
- czas trwania okresu wegetacyjnego: 210 - 220 dni.

Przeważają wiatry z sektora zachodniego – ok. 50%. Porównując dane z Katowic i Bierunia zauważa się znaczne różnice w udziale wiatrów wiejących z południa i północy oraz cisz. Świadczy to o istotnym wpływie czynników modyfikujących przepływ wiatrów, głównie orograficznych. Jest to szczególnie widoczne w przypadku lokalizacji posterunku w Bieruniu. Kierunek oraz prędkość wiatru ma istotne znaczenie dla rozpraszania zanieczyszczeń. W przypadku emitorów wysokich można przyjąć ogólną zasadę, że będzie to następować zgodnie z ogólną cyrkulacją powietrza, a więc najczęściej z zachodu na wschód. Na niższej wysokości lokalne warunki przewietrzania mogą odbiegać od tej zasady. Możliwe jest przede wszystkim znaczne zróżnicowane siły wiejących wiatrów z poszczególnych kierunków.

---

⁶ Na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o.o., październik 2010 r.;

Opady atmosferyczne są mierzone na posterunku opadowym w Tychach. Blisko połowa opadów przypada na 4 ciepłe (wiosenno-letnie) miesiące (maj – sierpień). Najniższe opady są notowane w miesiącach zimowych (styczeń, luty). Są wówczas ponad dwukrotnie mniejsze niż w miesiącach letnich (lipiec, sierpień), kiedy są najwyższe.

Tabela 2 Opady atmosferyczne na posterunku w Tychach w wieloleciu 1961-2000

	Sumy miesięcznych opadów												Suma roczna
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Rok normalny	52	49	42	41	45	51	80	90	95	81	61	51	738
Rok suchy (1982)	38	64	43	8	10	29	49	113	78	59	18	26	535
Rok wilgotny (1962)	121	52	51	61	73	102	220	83	158	65	100	36	1122

Zgodnie z art. 87 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzeń Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. poz. 914), oraz z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031), oceny jakości powietrza – w zakresie zawartości SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pyłu PM_{2,5} pyłu PM₁₀ oraz zawartych w pyłe PM₁₀ benzo(a)pirenu, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu – odnoszone są do stref będących wydzielonymi jednostkami terytorialnymi. Strefy te definiowane są na podstawie kryterium liczby mieszkańców zamieszkujących dany obszar: aglomeracji, większych miast i pozostałej części województwa. Analizowany obszar, jak i całe miasto Tychy znajduje się w obrębie Aglomeracji Górnośląskiej (kod: PL2401). Na analizowanym terenie nie znajduje się żadna stacja pomiarowa. Najbliżej położoną stacją pomiarową w Aglomeracji Górnośląskiej jest stacja w Tychach przy ul. Tołstoja, która prowadzi pomiary w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki. Pozostałe zanieczyszczenia reprezentatywne dla Tychów mierzone są na stacjach w Katowicach. Jak wynika z rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim za 2015 r.⁷ przekroczenia dotyczyły benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz ozonu. Ze względu na przekroczenia jakości powietrza atmosferycznego cała Aglomeracja Górnośląska wraz z Tychami została zaliczona do klasy C. Bezpośrednią przyczyną złego stanu jakościowego powietrza na analizowanym terenie jest niska emisja z palenisk domowych. Zjawisko to jest szczególnie dotkliwe w okresie grzewczym i jest typowe dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, która występuje także na analizowanym terenie. Na zjawisko niskiej emisji, która źródła ma bezpośrednio na obszarze miasta Tychy nakłada się napływ zanieczyszczeń z silnie uprzemysłowionych terenów Aglomeracji Górnośląskiej.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Analizowany teren położony jest w obrębie rozległej, płaskiej równiny wodnolodowcowej. Rzędne wysokościowe wynoszą tu od niecałych 240 m n.p.m. w dolinie Potoku Tyskiego do ok. 258 m n.p.m. na zachodniej granicy lasu w Urbanowicach. Całość obszaru łagodnie obniża się generalnie w kierunku północno-wschodnim ku dolinie Potoku Tyskiego, lokalnie zaś ku słabo zaznaczonej dolinie Potoku Nowotyskiego biegnącej

⁷ Czternasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2015 rok. WIOŚ Katowice, 2014 r

początkowo z zachodu na wschód, a następnie skręcając na północny-wschód. W naturalnym ukształtowaniu terenu zaznacza się wspomniana dolina Potoku Tyskiego, dość nieregularna, o zmiennej szerokości od ok. 150-180 m na wysokości lasu do ok. 400 m na północ od ul. Głównej. Brak jest jednak wyraźnych, krawędziowych form terenu na granicy doliny, która ma przekrój nieckowaty. Formy antropogeniczne zaznaczają się głównie na granicach analizowanego terenu: na wschodzie – nasyp nowo wybudowanej ul. Serdecznej; na południu – nasyp linii kolejowej; na północy – uregulowane koryto Potoku Tyskiego. Ponadto widoczne są niewysokie nasypy w ciągu dróg przekraczających Potok Tyski, a więc ul. Urbanowickiej i Głównej. Słabo widoczny, bo zarośnięty drzewami jest też wał ziemny o wysokości ok. 2 m, po którym biegnie północno-zachodni fragment granicy w dolinie Potoku Tyskiego. Wał ten usypany jest poprzecznie do przebiegu doliny, nie ma kontynuacji po drugiej stronie koryta potoku, jego przeznaczenie nie jest znane.

Na analizowanym terenie nie występują osiadania terenu związane z podziemną eksploatacją górnictwem ani zjawiska osuwiskowe.

2.6.2 GLEBY

Według mapy glebowo-rolniczej w centralnej i południowej części obszaru dominują gleby wykształcone z piasków różnych typów genetycznych: bielcowe, rdzawe i brunatne kwaśne, zaliczone do kompleksu 6 – żytniego słabego. W części południowo-wschodniej pojawia się płat nieco żyzniejszych gleb brunatnych wylugowanych zaliczonych do kompleksu 5 – żytniego dobrego. W południowo-zachodniej części analizowanego terenu na zachód od ul. Urbanowickiej i w dolinie Potoku Nowotyskiego występują gleby pseudobielcowe zaliczone do kompleksu 4 – żytniego bardzo dobrego. W całej dolinie Potoku Tyskiego występują mady ciężkie wykształcone na piaskach słabo gliniastych i luźnych, ogólnie zaliczone do kompleksu 2z – użytków zielonych średnich.

Według mapy ewidencyjnej w części centralnej, południowej i wschodniej wydzielono grunty orne klasy IVa i IVb i są to najczęściej spotykane klasy gleb. Najżyźniejsze gleby zaliczone do IIIb klasy bonitacyjnej występują między ul. Przejazdową i Stolarską, fragmentarycznie na północ od ul. Stolarskiej oraz miejscami w dolinie Potoku Tyskiego między ul. Serdeczną i Główną i na zachód od ul. Głównej. Gleby orne najłabsze zaliczone do V i VI klasy bonitacyjnej, zewidencjonowano niewielkimi, rozproszonymi płatami w dolinach Potoku Tyskiego i Nowotyskiego. W dolinach tych znajdują się także użytki zielone – łąki zaliczone głównie do IV klasy bonitacyjnej, a sporadycznie także III i V klasy.

Tereny na obszarach wyniesionych ponad dolinę potoku Tyskiego i Nowotyskiego, są obecnie w dużej części zajęte pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lokalnie z usługami lub wyłącznie usługową, skupioną wzdłuż dróg głównych i bocznych, stopniowo rozrastającą się w ramach wypełniania luk budowlanych. Rolnicze użytkowanie gruntów zaznacza się jednak wyraźnie w analizowanym terenie, dlatego nowa zabudowa lokowana jest w sposób uporządkowany, bez tworzenia „wysepek” zabudowy. W dolinie Potoku Tyskiego grunty orne i łąki są użytkowane tradycyjnie, zgodnie z przeznaczeniem.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W głębokim podłożu niemal całego analizowanego terenu (z wyjątkiem niewielkiego fragmentu północnego w dolinie Potoku Tyskiego) występuje udokumentowane złożo węgla kamiennego „Studzienice” (ID Midas 7389). Złożo to nigdy nie było przedmiotem eksploatacji, nie przewiduje się również jego eksploatacji w przyszłości. Na analizowanym terenie nie utworzono obszarów, ani terenów górniczych. W Tabeli 3 zamieszczono informacje dotyczącą złoża „Studzienice”.

Tabela 3 Złoża kopalin analizowanego terenu

ID Midas	Złożo/ Zasoby geologiczne	Obszar Górniczy/ Teren górniczy/	Kopalina	Stan zagospodarowania
7389	Studzienice/ 327106 tys. t	brak	Węgiel kamienny	Złożo rozpoznane szczegółowo

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Analizowany obszar ma charakter podmiejski z dominującą zabudową jednorodzinną i dużym udziałem gruntów rolnych – zarówno łąkowych, jak i ornych. W zachodniej części znajduje się izolowany teren leśny o powierzchni łącznej 71,92 ha, z czego w granicach opracowania znajduje się 53,13 ha. Jest to las należący do RDLP Katowice, Nadleśnictwa Kobiór, Leśnictwa Żwaków. Jest to typowy las gospodarczy z dominacją sosny (70-90%) w większości w wieku 70-90 lat, choć zdarzają się okazy 110-120-letnie. Domieszkę stanowi głównie dąb (10-20%) w wieku 65-100 lat, rzadziej pozostałe gatunki: buk, brzoza, osika, olsza, modrzew, świerk, które rosną często pojedynczo. Miejscami występują płaty leśne o charakterze liściastym: brzozowo-osikowe albo wyraźnie mieszane, brzozowo-osikowo-sosnowo-modrzewiowo-dębowe, przy czym udział brzozy wynosi w nich 30-50%. Las ma charakter powtarzalny, jest w nim prowadzona normalna użytkowa gospodarka leśna. Pełni on funkcje ochronne. Ściana lasu jest dobrze wykształcona, wyraźnie zaznaczona jest strefa okrajkowa złożona z niższych drzew i krzewów.

Analizowany obszar znajduje się w średniej wielkości enklawie zamkniętej od północy i zachodu drogami krajowymi, odpowiednio: DK44 i DK1 o funkcji tranzytowej. Od południa obszar zamyka linia kolejowa, za którą znajduje się rozległy teren przemysłowy, zaś od wschodu ul. Serdeczna z przylegającymi do niej budowanymi składami magazynowymi, oczyszczalnią ścieków i nieco dalej kompleksem fabryki Fiat Auto Poland. Jak widać zamknięcia te są bardzo szczelne, dlatego mimo podmiejskiego charakteru analizowanego terenu, dużych powierzchni otwartych łąk oraz obecności obszaru leśnego, nie ma tu osiadłych populacji dużych zwierząt typu sarny, jelenie czy dziki. Te, które próbowałyby przedostać od strony północnej, gdzie w odległości niecałych 3 km znajduje się rozległy kompleks lasów położonych na południe od Katowic i Mysłowic, mają niewielkie szanse z uwagi na pierwszą poważną barierę, jaką jest dwupasmowa droga ekspresowa S1 obrzeżająca te lasy od południa oraz drugą barierę – wspomnianą DK44 o średniodobowym natężeniu ruchu ponad 13,5 tys. pojazdów na dobę. Z pozostałych kierunków przemieszczanie się do lub z analizowanego terenu jest też prawie niemożliwe, może jedynie w bardzo wąskim obszarze przylegającym do koryta Potoku Tyskiego, który wpada nieopodal

do rz. Gostyni. Stąd też można się tu spodziewać co najwyżej przypadkowych zwierząt tej wielkości. Z pozostałych zwierząt możliwe jest występowanie izolowanych populacji zwierząt pospolitych: drobnych ssaków synantropijnych (krety, jeże, gryznie), gadów i płazów (jaszczurki, żaby, ropuchy) i oczywiście ptaków, dla których opisane bariery nie stanowią problemu. Nigdzie na analizowanym terenie nie zinwentaryzowano natomiast jakichś szczególnie atrakcyjnych siedlisk przyrodniczych dla bytowania zwierząt.

W dolinach brak jest naturalnej roślinności, do samego brzegu skarp koryt dochodzą pola uprawne, zaś same skarpy cieków porasta roślinność nieurządzona, m.in. trzciny oraz większe ziołorośla, które są wykaszane w ramach prac melioracyjnych. Nielicznie w dolinie Potoku Tyskiego występują urządzone zadrzewienia szpalerowe: 1) porastające wał ziemny przy lesie w najbardziej na północ wysuniętej części doliny potoku, 2) obrzeżające łukiem teren boiska między ul. Główną i Urbanowicką i 3) rosnące w słabym zwarciu wzdłuż niewielkich rowów melioracyjnych uchodzących do potoku na wschód od ul. Głównej. W dolinie Potoku Nowotyskiego nie ma zadrzewień, sam potok na znacznej długości płynie wzdłuż ściany lasu. Nigdzie na całym analizowanym terenie nie stwierdzono występowania dziko rosnących gatunków roślin chronionych.

Na terenie zabudowanym Urbanowic występuje znaczna ilość zieleni urządzonej – głównie w przydomowych ogródkach, ogródkach działkowych przy lesie i na odłogowanych miejscami gruntach rolnych, jak i miejscami wzdłuż dróg głównych i dojazdowych. Rosną tu gatunki pospolite, nigdzie nie stwierdzono występowania drzew o rozmiarach pomnikowych. Na południe od terenu leśnego zlokalizowany jest teren ogródków działkowych.

Funkcja lokalnego korytarza ekologicznego doliny Potoku Tyskiego jest – jak wynika z analizy opisanych wyżej barier – bardzo mocno ograniczona, tym niemniej dolinę tę należy zachować wolną od zabudowy, co zresztą jest realizowane w dotychczasowym sposobie zagospodarowania terenu. To samo dotyczy doliny niewielkiego Potoku Nowotyskiego.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek ustanowione formy ochrony przyrody, nie był on również proponowany do objęcia ochroną.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie i w jego okolicy występuje krajobraz podmiejski z wyraźnym rolniczym użytkowaniem gruntów, o charakterze drobno- i średnioobszarowym. Nieodległa intensywna zabudowa miejska Tychów na zachodzie jest przesłonięta terenem leśnym, a z otwartych w tym kierunku dolin Potoku Tyskiego i Nowotyskiego, przesłania ją nasyp drogi krajowej Nr 1. Podobnie teren przemysłowy na południu przesłonięty jest nasypem linii kolejowej, a tereny inwestycyjne na wschodzie nasypem nowo wybudowanej ul. Serdecznej. Jedynie w kierunku północnym przez dolinę Potoku Tyskiego rozciąga się swobodny widok na lekko wznoszący się przeciwstok doliny użytkowany rolniczo z niską zabudową mieszkaniową. Droga krajowa Nr 44 odległa o 200-300 m na północ od granicy analizowanego obszaru biegnącej wzdłuż koryta Potoku Tyskiego nie jest widoczna.

Zasadniczo obszar opracowania jest płaski, stąd też perspektywy widokowe są ściśle uwarunkowane sposobem użytkowania terenu. Wolne od zabudowy są doliny potoków Tyskiego i Nowotyskiego i dlatego w ich osiach perspektywy widokowe są dalsze niż gdzie indziej. W dolinach Potoku Nowotyskiego i Tyskiego biegnie linia wysokiego napięcia 110 kV, która przekracza następnie dolinę Potoku Tyskiego. Słupy energetycznie nie są zbyt duże, ale widoczne w krajobrazie; jest to jednak stały element krajobrazu, zwłaszcza w tej części regionu.

Zwraca uwagę prawidłowo wykształcona ściana lasu położonego w zachodniej części terenu. Mimo gospodarczego charakteru nigdzie nie widać nieatrakcyjnych odśnieżeń bezpośrednio wnętrza lasu; wytworzony okrajek leśny złożony z niższych drzew i krzewów wizualnie dobrze wpisuje się w unaturalnienie krajobrazu.

Sama zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa w opisywanym terenie jest na ogół niska, całkowicie pomieszana w odniesieniu do formy, kształtu i kolorystyki, co przy jednoczesnej ciasnocie zabudowy (głównie starszej) lokowanej bardzo blisko krawędzi jezdni, oddziałuje niekorzystnie na krajobraz zurbanizowany. Spory jest udział starszych budynków ceglanych bez tynku oraz budynków z lat 70-80-tych ubiegłego wieku, o monotonnym kształcie blokowym: sześcianów lub prostopadłościanów z płaskimi dachami. Negatywne odczucie łagodzi duża ilość zieleni urządzonej przy domach. Wyjątkowo mało atrakcyjna jest strefa usługowa między ul. Główną i Przejazdową, gdzie znajdują się starego typu obiekty sklepu i hurtowni z okopconym kominem ceglany dominującym lokalnie nad otoczeniem. Zwraca też uwagę gęsta sieć napowietrznych linii energetycznych niskiego napięcia, rozprowadzających energię bezpośrednio do budynków. Miejscami tworzy ona prawdziwą pajęczynę drutów między budynkami i drzewami.

Drogi przejazdowe są wąskie, kręte, nie tworzą dłuższych osi widokowych. Miejscami w lukach budowlanych widoczne są nieco dalsze odśnieżenia, ale nie są to jakieś wyjątkowe wnętrza widokowe, raczej normalne w tego typu zagospodarowaniu i ogólnie powtarzalne. Charakterystycznym elementem jest także linia ciepłociągu naziemnego biegnąca w południowo-wschodniej części analizowanego terenu, generalnie wzdłuż linii kolejowej, ale przekraczająca wysokim przejściem ul. Przejazdową.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie brak jest obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego. Zewidencjonowano natomiast trzy obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- budynek usługowy przy ul. Przejazdowej 8 (mieszczą się tu: Przedszkole Nr 25 oraz filie Miejskiej Biblioteki Publicznej i Urzędu Poczтового),
- krzyż kamienny pn. „Boża Męka” przy zbiegu ulic: Główniej i Urbanowickiej,
- kapliczka św. Jana Nepomucena przy ulicy Stolarskiej.

Nie występują tu stanowiska archeologiczne i inne obiekty o wartościach kulturowych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Obecnie na analizowanym terenie nie ma obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, starsza zabudowa mieszkaniowa i usługowa istnieje od lat, a lokalizacja nowej zabudowy odbywa się w oparciu o decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na zasadzie tzw. dobrego sąsiedztwa. W przypadku braku realizacji ustaleń planu teren byłby prawdopodobnie nadal zabudowywany w opisany sposób, przy czym zawsze istniałoby zagrożenie wyspowym lokowaniem zabudowy, poza istniejącym układem urbanistycznym, co często wpływa negatywnie na krajobraz, a czasem także może stwarzać problemy związane z koniecznością doprowadzenia infrastruktury podstawowej. Przykład tak zlokalizowanej zabudowy jest niedokończony budynek położony na północ od terenu leśnego (patrz załącznik fotograficzny, zdjęcie nr 7). Budynek ten usytuowany jest zgodnie z prawem (decyzja o warunkach zabudowy), ale niezgodnie z polityką przestrzenną gminy.

Projekt planu ma zatem charakter porządkujący i normujący istniejącą zabudowę, w szczególności jednoznacznie wyznaczający jej zasięg. Istotne jest, że w przypadku braku planu teoretycznie możliwa byłaby zabudowa doliny Potoku Tyskiego i Nowotyskiego na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Projekt planu pozostawia natomiast ten teren jako wolny od zabudowy – tereny Z, co pozwoli zachować dolinę Potoku Tyskiego. Istniejące tereny leśne nigdy nie były planowane do zabudowy, zresztą przynależą do Lasów Państwowych, natomiast plan miejscowy jednoznacznie potwierdza ich przeznaczenie.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Nie występują tu formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tego terenu ochroną. Nie stwierdzono tu występowania jakichkolwiek zagrożeń dla środowiska jak np. dzikie wysypiska śmieci czy innego rodzaju przekroczenia norm.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Teren objęty projektem planu znajduje się w znacznym oddaleniu od obszarów Natura 2000, w związku z czym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na jakikolwiek obszar Natura 2000. Jednocześnie realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu dotyczących nowych obiektów nie będzie powodowała wystąpienia oddziaływań o charakterze znaczącym. Niezwykle istotny jest tu fakt, że teren ten jest od lat miejscem funkcjonowania niskiej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej oraz użytkowania rolniczego. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto szereg rozwiązań mających na celu ograniczenie, minimalizowanie oraz kompensację negatywnych oddziaływań. Zostały one przedstawione w rozdziale 7 niniejszej prognozy. Omówienie rodzajów poszczególnych oddziaływań zostało zawarte w rozdziałach 5.1 – 5-11.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Doliny Potoku Tyskiego i Potoku Nowotyskiego pozostają wolne od zabudowy, nie nastąpi więc ich degradacja poprzez zajęcie terenu. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej czy usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, ale będą one odprowadzane do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Podobnie pobór wód będzie się odbywał z istniejącej sieci wodociągowej. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom – nakaz dostaw wody z sieci wodociągowej, w tym z wodociągów: $\varnothing$ 50 mm, $\varnothing$ 60 mm, $\varnothing$ 100 mm $\varnothing$ 110 mm, $\varnothing$ 160 mm, oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych – dopuszczenie odprowadzenia do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tychach-Urbanowicach poprzez sieć kanalizacji sanitarnej, w tym do kanałów sanitarnych: $\varnothing$ 160 mm, $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 250 mm oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych dopuszczenie:
  - zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w granicy działki budowlanej,
  - odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej, w tym do kanałów deszczowych: $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 300 mm, $\varnothing$ 315 mm, $\varnothing$ 400 mm, $\varnothing$ 500 mm, $\varnothing$ 600 mm, $\varnothing$ 800 mm oznaczonych na mapie zasadniczej.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska. Niezwykle istotny jest fakt, że cały teren objęty jest siecią kanalizacyjną, co właściwie redukuje jakiegokolwiek zagrożenia do minimum. Bardzo ważne jest również pozostawienie doliny Potoku Tyskiego wolnej od zabudowy. W razie konieczności odprowadzenia oczyszczonych ścieków lub wód z procesów związanych z usługami bezpośrednio do środowiska (wód powierzchniowych lub gleby), podmiot odprowadzający będzie musiał uzyskać pozwolenie na warunkach określonych w ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego [Dz. U. poz. 1800].

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, nie wyznaczono tu jednak głównych zbiorników wód podziemnych. Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy

z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat oraz na znaczące zmiany występujących obecnie topoklimatów. Pewnej zmianie ulegnie mikroklimat w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, na których będzie powstawała nowa zabudowa. W związku z tym zwiększy się szorstkość powierzchni ziemi, a co za tym idzie nastąpi zmniejszenie warunków przewietrzania. Lokalnie może to mieć znaczenie dla pogorszenia jakości powietrza w związku z problemem niskiej emisji. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- odnawialnych źródeł energii,
- urządzeń zapewniających dostawę ciepła w kogeneracji,
- indywidualnych źródeł ciepła o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%,
- z sieci ciepłowniczej zlokalizowanej poza obszarem planu.

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Indywidualne systemy obsługi grzewczej w praktyce pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska (poza zgłoszeniami interwencyjnymi), a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania w oparciu o rozwiązania systemowe na poziomie krajowym czy wojewódzkim, np. zakaz ogrzewania mułem i miałem. Dla lokalnego topoklimatu istotne jest pozostawienie doliny Potoku Tyskiego i Nowotyskiego jako wolnych od zabudowy, gdyż umożliwi to naturalne przewietrzanie terenu.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada budowę nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym lub usługowym, co może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu w związku z niezbędnymi pracami ziemnymi. Oddziaływanie to nie będzie jednak znaczące, nie przewiduje się bowiem realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem dużej ilości mas ziemnych (np. powierzchniowa eksploatacja kopalin czy składowanie odpadów).

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy występujące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu, co jest naturalną konsekwencją prowadzenia tego rodzaju prac budowlanych. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają

zagospodarowanie to grunty orne, często jednak już odłogowane i stanowiące luki w zabudowie, dlatego nie mają one istotnego znaczenia dla rolnictwa. Pomimo utraty gruntów rolnych za pozytywne należy uznać, że znajdują się one wśród istniejącej zabudowy i obejmują niewielkie arealy. W świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 909) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego tylko poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Analizowany obszar w całości zlokalizowany jest w obszarze miejskim, dlatego na zabudowę części występujących tu gruntów klasy III nie ma potrzeby uzyskiwania zgody na odrolnienie. Na skutek realizacji ustaleń projektu planu nie następuje również konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż wszystkie powierzchnie leśne pozostaną w bieżącym, leśnym zagospodarowaniu.

Dla pozostałych gruntów rolnych (R) projekt planu wprowadza zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów budowlanych infrastruktury technicznej, dróg wewnętrznych, dróg rowerowych, ciągów pieszych. Z kolei dla rozległych terenów zielni (Z) położonych głównie w dolinach Potoku Tyskiego i Nowotyskiego, projekt planu dopuszcza użytkowanie rolnicze.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Realizacja ustaleń planu w zasadzie nie wpłynie na możliwość eksploatacji złoża węgla kamiennego „Studzienice” znajdującego się w głębokim podłożu. Jak do tej pory nie pojawiały się sygnały o zamiarze podjęcia eksploatacji na tym złożu przez jakikolwiek podmiot.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Na analizowanym terenie od lat funkcjonuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z nieuciążliwymi usługami, w sąsiedztwie terenów rolnych i otwartych dolin potoków: Tyskiego i Nowotyskiego. Uzupełnienie luk budowlanych i nieznaczne powiększenie terenu pod zabudowę kosztem terenów użytkowanych rolniczo, nie przyczyni się do pogorszenia stanu przyrody ożywionej.

Należy zauważyć, że najistotniejszymi elementami przyrodniczymi analizowanego obszaru są tereny otwarte dolin Potoku Tyskiego i Nowotyskiego, teren leśny na zachodzie i w mniejszym stopniu otwarte tereny użytkowane rolniczo. Projekt planu pozostawia w istniejącym zagospodarowaniu wolnym od zabudowy obie wspomniane doliny jako tereny zieleni (Z), które – pomimo, że brak jest w nich cennych elementów przyrodniczych – powinny utrzymać funkcję korytarzy ekologicznych i pozostać niezabudowane. Projekt uwzględnia także pozostawienie rozległych terenów rolnych (R), ale na obszarach brzeżnych względem zabudowy, co porządkuje otoczenie, a jednocześnie nie wpływa na przyrodę ożywioną. Tereny leśne także pozostaną w obecnym zagospodarowaniu, bez zmiany granicy leśno-polnej. Na terenie przewidzianym w planie do urbanizacji nie występują także stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze

Podsumowując ocenia się, że realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Teren objęty planem znajduje się poza terenami objętymi formami ochrony przyrody. Nie był on również proponowany do takiej funkcji.

Teren objęty planem nie pełni funkcji głównych korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych. Analizowany teren znajduje się również poza korytarzami ekologicznymi dla ptaków. Dolina Potoku Tyskiego pełni funkcję – słabego ze względu na bariery poza analizowanym terenem – lokalnego korytarza ekologicznego, dlatego m.in. pozostawia się ją wolną od zabudowy.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Analizowany obszar od dawna był zabudowany zabudową mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową z nieuciążliwymi usługami. Realizacja ustaleń planu spowoduje uzupełnienie istniejących licznych luk budowlanych, a jednocześnie zapobiegnie możliwej niekontrolowanej ekspansji zabudowy poza wyznaczone w planie granice, na tereny otwarte, co jest zawsze możliwe przy braku planu miejscowego. Projekt planu nie wprowadza nowych obiektów kubaturowych mogących stanowić dominanty wysokościowe i istotnie zmieniać krajobraz. Nawet obiekty z zakresu elektroenergetyki wysokości są ograniczone do 5 m dla budynków, natomiast do 14 m dla pozostałych konstrukcji. Lokalizacja w projekcie planu funkcji mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych i usługowych stanowić będzie kontynuację istniejącego zagospodarowania. Zapisy planu wprowadzają konkretne zapisy porządkujące ład przestrzenny w odniesieniu do bryły budynków, kształtu i pokrycia dachów, kolorystyki tynków, rodzaju ogrodzeń, obiektów tymczasowych, lokowania tablic reklamowych, udziału zieleni, gęstości zabudowy, itp.

Istotne jest, że dolinę Potoku Tyskiego i Nowotyskiego pozostawiono jako wolne od zabudowy, podobnie w obecnym stanie pozostanie granica leśno-polna przy terenie leśnym na zachodzie. Ocenia się zatem, że w wyniku realizacji planu nastąpi wzmocnienie rozgraniczenia funkcji urbanistycznych od przyrodniczych, przy zachowaniu podmiejskiego charakteru tego osiedla mieszkaniowego w Urbanowicach, co będzie miało pozytywny wpływ na krajobraz.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

W obszarze planu zlokalizowane są obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Wszystkie te obiekty zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Zagrożenie ze strony obiektów usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Natomiast pewnym zagrożeniem może być zwiększenie udziału zabudowy

mieszkaniowej (MN), która nadal jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. niskiej emisji z indywidualnych palenisk domowych. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- odnawialnych źródeł energii,
- urządzeń zapewniających dostawę ciepła w kogeneracji,
- indywidualnych źródeł ciepła o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%,
- z sieci ciepłowniczej zlokalizowanej poza obszarem planu.

Projekt planu przewiduje zaopatrzenie budynków w gaz ziemny, który jest zaliczany do paliw tzw. ekologicznych. Może on służyć do celów produkcyjnych i bezpośrednio grzewczych. Dostawy gazu będą realizowane z sieci gazowej, zlokalizowanej poza obszarem planu, w tym z gazociągów: $\varnothing$ 40 mm, $\varnothing$ 63 mm, $\varnothing$ 110 mm, oznaczonych na rysunku planu.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, o czym mówi art. 144 ust. 1 i 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Prowadzenie instalacji zasadniczo dotyczy działalności produkcyjnej lub usługowej, nie zaś funkcji mieszkalnej.

Na analizowanym obszarze projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogłyby mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. zakłady produkcyjne, składowiska, drogi komunikacyjne, itp. Zresztą tego typu funkcje musiałyby przejść procedurę weryfikacyjną oddziaływania na środowisko, w tym na obiekty i obszary chronione pod względem akustycznym, aby uzyskać zezwolenie na ich realizację. Niezależnie od tego projekt planu wprowadza w tym względzie obostrzenia, zakazując realizacji:

- na terenach mieszkaniowo-usługowych (MU):
  - hurtowni, magazynów, składów,
  - myjni samochodów,
  - salonów samochodowych,
  - stacji paliw,
  - skupu złomu,
  - skupu i unieszkodliwianie odpadów,
  - usług związanych z przetwarzaniem zużytych pojazdów i ich części, maszyn, sprzętu elektromechanicznego;
- na terenach usługowych (U):
  - skupu złomu,
  - skupu i unieszkodliwianie odpadów,

- usług związanych z przetwarzaniem zużytych pojazdów i ich części, maszyn, sprzętu elektromechanicznego,
- składów.

Po wprowadzeniu zabudowy usługowej teren ten „wypełni” się odgłosami pracy powstałych tu obiektów. W przypadku nowo powstającej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy mieszkaniowo-usługowej słyszalne będą także normalne odgłosy życia codziennego, jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106 poz. 675 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.), jak i ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm.) jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych. Nie mniej jednak w dolinie Potoku Tyskiego i Nowotyskiego mogą występować lokalne wezbrania np. w okresie nawalnych opadów. Z tego też powodu istotne jest, że doliny te pozostawiono wolne od zabudowy.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono obszarów narażonych na wystąpienie ruchów masowych ziemi.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom – nakaz dostaw wody z sieci wodociągowej, w tym z wodociągów: $\varnothing$ 50 mm, $\varnothing$ 60 mm, $\varnothing$ 100 mm $\varnothing$ 110 mm, $\varnothing$ 160 mm, oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych – dopuszczenie odprowadzenia do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tychach-Urbanowicach poprzez sieć kanalizacji sanitarnej, w tym do kanałów sanitarnych: $\varnothing$ 160 mm, $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 250 mm oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych dopuszczenie:
  - zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w granicy działki budowlanej,
  - odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej, w tym do kanałów deszczowych: $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 300 mm, $\varnothing$ 315 mm, $\varnothing$ 400 mm, $\varnothing$ 500 mm, $\varnothing$ 600 mm, $\varnothing$ 800 mm oznaczonych na mapie zasadniczej;

w zakresie zaopatrzenia w ciepło – dopuszczenie dostaw z:

- odnawialnych źródeł energii,
- urządzeń zapewniających dostawę ciepła w kogeneracji,
- indywidualnych źródeł ciepła o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%,
- sieci ciepłowniczej zlokalizowanej poza obszarem planu;

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną dopuszczenie dostaw z:

- sieci elektroenergetycznej, w tym z linii elektroenergetycznych: wysokiego napięcia, średniego napięcia lub niskiego napięcia, oznaczonych na mapie zasadniczej,
- odnawialnych źródeł energii,

- urządzeń zapewniających dostawę energii elektrycznej w kogeneracji o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%;

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dopuszczenie dostaw z sieci gazowej, w tym z istniejących gazociągów $\varnothing$ 40 mm, $\varnothing$ 63 mm, $\varnothing$ 110mm, oznaczonych na mapie zasadniczej;

w zakresie bezprzewodowej łączności w zakresie telekomunikacji:

- dopuszczenie lokalizacji urządzeń technicznych na konstrukcjach wsporczych na budynkach lub wolnostojących masztów antenowych;

w zakresie telekomunikacji:

- dopuszczenie dostępu do sieci telekomunikacyjnej, w tym sieci bezprzewodowej, poprzez rozbudowę istniejących linii lub budowę nowych linii i urządzeń;

w zakresie gospodarki odpadami:

- nakaz postępowania z odpadami komunalnymi zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm) oraz opracowaną na podstawie art. 4 tej ustawy Uchwałą Rady Miasta Tychy w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

pozostałe:

- Ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Pozostawiono dolinę Potoku Tyskiego i Nowotyskiego wolną od zabudowy jako tereny Z – zieleni;
- pozostawiono teren leśny w istniejącym użytkowaniu i granicy.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym terenie, jak i na całym obszarze miasta Tychy ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j. Dz. U. z 2016 poz. 778 ze. Zm.] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26

sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [Dz. U. Nr 164, poz. 1587] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wschodniej części miasta Tychy, w Urbanowicach. Na tych terenach obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2002 r. (ze zmianami w latach późniejszych.) natomiast brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowodowane jest potrzebą uporządkowania terenu ze względu na istniejącą od lat zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową oraz usługową z licznymi lukami budowlanymi, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy (Uchwała Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. z późn. zm.) oraz wnioskami właścicieli nieruchomości.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty został obszar położony we wschodniej części miasta Tychy, w Urbanowicach na zachód od nowo wybudowanej ul. Serdecznej oraz między korytem potoku Tyskiego na północy i linią kolejową na południu. Zachodnia granica przebiega przez wnętrze widocznego na mapie terenu leśnego. Są to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej. Całość zabudowy ma charakter podmiejski rozlokowany wśród otwartych terenów zielonych pomimo, że poza granicami analizowanego terenu w większości dominuje zabudowa przemysłowa, a nieodległe są także ruchliwe drogi krajowe Nr 1 i 44.

W budowie geologicznej analizowanego terenu udział biorą osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Na powierzchni występują najmłodsze utwory piaszczyste i piaszczysto-żwirowe, miejscami słabo gliniaste lub – w dolinach potoków – z domieszką namułów. Przez analizowany teren przepływa Potok Nowotyski, zaś Potok Tyski stanowi północną granicę. Ponadto w dolinach tych potoków występują rowy melioracyjne. Jedyny niewielki zbiornik wód powierzchniowych występuje na obrzeżach tereny leśnego. Na terenie objętym planem występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, nie ujmowane na analizowanym terenie. W głębokim podłożu występuje tu udokumentowane złożo węgla kamiennego „Studzienice”, złożo to nie jest przedmiotem eksploatacji. Środowisko przyrodnicze tworzą grunty orne i tereny zielone zlokalizowane głównie w dolinach w/w potoków i na ich obrzeżach oraz teren leśny na zachodzie. Ogólnie w całym obszarze nie występują formy ochrony przyrody, ani żadne wartościowe siedliska przyrodnicze, choć doliny Potoku Tyskiego i Nowotyskiego, jak każde doliny rzeczne powinny być pozostawione wolne od zabudowy.

Zasadniczo analizowane tereny pozostają od lat w obecnym użytkowaniu z tym, że grunty rolne znajdujące się na terenie zabudowy Urbanowic są stopniowo zabudowywane w ramach uzupełniania luk budowlanych. Na analizowanym terenie nie występują zabytki wpisane do rejestru do rejestru zabytków województwa śląskiego. Znajdują się tu natomiast: krzyż, kapliczka i jeden budynek wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.

W wyniku realizacji ustaleń planu powstaną nowe obiekty budowlane, głównie w ramach uzupełnienia istniejących luk budowlanych, czego naturalną konsekwencją jest możliwość oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne. Dla zabezpieczenia wód projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków do kanalizacji i zaopatrzenia z wodociągu. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianą zostaną miejscowo przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji, ale będzie to dotyczyło głównie terenów o niewielkich powierzchniach, znajdujących się pomiędzy istniejącą zabudową, a więc docelowo i tak mało przydatnych do uprawy. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej zmianie i przekształcone zostanie w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej, co jest też w pewnym zakresie pozytywne wskutek zwiększenia bioróżnorodności. Niezwykle istotne będzie pozostawienie dolin potoków: Tyskiego i Nowotyskiego – wolnych od zabudowy.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Biernat S., Krysowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2015 r. MŚ, PIG, Warszawa 2015;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;

Kotlicki S., Kotlicka G.N., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1980 r.;

Kotlicka G.N., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice, PIG, Warszawa, 1987 r.;

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o.o., październik 2010 r.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl/>;

Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Strzezińska K, Formowicz R.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002 r.;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy, uchwalone Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. ze zm.

Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2003 r.;

Wagner J., Chmura A., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2002 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Widok w kierunku zachodnim z ul. Serdecznej

Fot. 3 Południowo-wschodnia część terenu

Fot. 2 Potok Tyski, widok z ul. Serdecznej

Fot. 4 Południowo-wschodnia część terenu, zabudowa w rejonie ul. Przejazdowej

Fot. 5 Potok Nowotyski, widok z drogi gruntowej, która stanowi przedłużenie ul. Żniwnej

Fot. 6 Widok na ogródki działkowe po południowej stronie kompleksu leśnego

Fot. 7 Budynek zlokalizowany na podstawie decyzji o warunkach zabudowy na otwartych terenach rolnych, północno-zachodnia część obszaru objętego planem

Fot. 8 Widok na tereny rolne na północ od kompleksu leśnego